1. პროგრამის სახელწოდება: არქეოლოგია

2. პროგრამის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი გურამ გრიგოლია

3. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: არქეოლოგიის მაგისტრი / MA in Archaeology

4. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

- ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა და სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ბაკალავრიის (ან მასთან გათანაბრებული-დიპლომირებული სპეციალისტის) ხარისხი.
- პროგრამაზე დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ერთიანი სამაგისტრო გამოცდის ჩაბარების შემთხვევაში

5. სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:
მსოფლიოში არც ერთი ჰუმანიტარული დარგის მიმართ არ არსებობს ისეთი მზარდი ინტერესი, როგორც არქეოლოგიის მიმართ. არქეოლოგიური მეცნიერების მიზნიდან გამომდინარე როგორც საქართველოში, ისე საერთაშორისო მასშტაბებით განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ეროვნული და საერთაშორისო კულტურული მემკვიდრეობის კვლევასა და საზოგადოებისათვის მისი შინაარსის მიწოდებას. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის, რომ უკანასკნელ წლებში ნათლად გამოიკვეთა არქეოლოგიის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი დანიშნულება - წარმოაჩინოს არა მხოლოდ საზოგადოების, არამედ ბუნების გარკვეული მოვლენების განვითარების ტენდენციებიც, რაც შეუდარებლად ზრდის მისი, როგორც მეცნიერების თანამედროვე დარგის განვითარებისა და გამოყენების აუცილებლობის ინდექსს. ესაა არქეოლოგიის ინტერდისციპლინარული ხასიათი, რაც გამოიხატება არქეოლოგიურ კვლევებში საბუნებისმეტყველო დარგების მიღწევათა ფართო დანერგვითა და საბუნებისმეტყველო დარგების კონკრეტულ ამოცანათა დასახვისა და გადაჭრის შესაძლებლობებში. ამავე დროს არქეოლოგია ინარჩუნებს თავის ღრმა კულტურულ, სოციალურ და პოლიტიკური კვლევის ასპექტებს. ამდენად, არქეოლოგიის სწავლებას და ამ დარგის განვითარებას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. არქეოლოგიის მიმართულებაზე დადგენილია ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. ესაა არა მხოლოდ ქვის და ბრინჯაოს ხანის, ასევე ისტორიული პერიოდის არქეოლოგიის კარდინალური საკითხები, აგრეთვე თანამედროვე კვლევების (მათ შორის, დათარიღების ახალი მეთოდების) საერთაშორისო ნორმები. ყველაფერი ეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს უქმნის საერთაშორისო არქეოლოგიური სამეცნიერო კვლევების ცენტრის რეალურ სტატუსს.

მიზანი: არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოს, კავკასიის, მახლობელი აღმოსავლეთისა და ანტიკური სამყაროს მატერიალური კულტურის არსის, მისი ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური მნიშვნელობის, სოციალური ხასიათის დადგენას.

პროგრამის მიზანია მოამზადოს თანამედროვე არქეოლოგიური მეთოდების, თეორიებისა და პრაქტიკული ცოდნის მქონე სპეციალისტები, რომელთაც შეეძლებათ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ თანამედროვე ქართული

სახელმწიფოს შენებაში პრაქტიკული კვლევების განხორიელების, ისტორიული ფაქტების რეკონსტრუციის, მოვლენების პროგნოზირება-მართვის უნარისა და რეკომენდაციების შემუშავების გზით. თანამედროვეობის მოთხოვნებმა დამატებითი კორექტივები შეიტანა, როგორც დისციპლინის მეთოდიკასა და მეთოდოლოგიაში, ასევე განსახილველი პრობლემებისა და საკითხების ნუსხაში, ბოლო დროინდელმა არქეოლოგიურმა აღმოჩენებმა საქართველოს ტერიტორიაზე (მხედველობაშია დმანისში აღმოჩენილი "ჰომო ერგასტერი", რომლის ასაკია 1.800.000 წელი) ორჯერ გაზარდა ევროპაში ადამიანის არსებობის ისტორიის ხანგრძლივობა და დასახა ახალი პერსპექტივა გადაისინჯოს დედამიწაზე ადამიანის განსახლების თეორიები. პროგრამის მიზანია მოამზადოს არქეოლოგიური რეალობისა და თავისებურებების მცოდნე კვალიფიციური სპეციალისტი, რომლისთვისაც კარგად იქნება ცნობილი არქეოლოგიური პრობლემები. . რეგიონის არქეოლოგიური კვლევის აქტუალობა ქართული სახელმწიფოს გეოპოლიტიკური მდგომარეობისა და სახელმწიფოებრივი მშენებლობის დღევანდელი საჭიროებებიდანაც გამომდინარეობს. Pპროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე მაგისტრატურაში სწავლის დროს მოხდება ძირითადი აქცენტის გადატანა არქეოლოგიის იმ მიმართულების უმთავრეს საკითხებზე, რომელიც მაგისტრანტის კონკრეტული ინტერესების სფეროს სრულიად შეესაბამება.

შედეგები: პროგრამის განხორციელების შედეგი იქნება კვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება არქეოლოგიის დარგში, სათანადო თეორიული და პრაქტიკული გამოცდილებით, რომელთაც შეეძლებათ მონაწილეობის მიღება ეთნიკურ საკითხთა განხილვა-მოგვარების მიმართულებით წარმართულ საქმიანობაში. სწავლის დასრულებისათვის მაგისტრებს ექნებათ თეორიული ცოდნა რომელიც შეჯერებული იქნება პრაქტიკულ უნართან დაგეგმონ და აწარმოონ არქეოლოგიური და ეთნოლოგიური კვლევები, მოახდინონ შეკრებილი მასალის ანალიზი და სინთეზი, მოამზადონ სამეცნიერო ნაშრომი. მაგისტრანტებს გამოუმუშავდებათ ჯგუფური და ჯგუფთან მუშაობის უნარი.

დასაქმების სფეროები: პროგრამის დასრულების შემდეგ ახალგაზრდები შეძლებენ საქმიანობა გააგრძელონ:

- სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებებში
- უმაღლეს საწავლო დაწესებულებებში სასწავლო პროცესის დამხმარე-ტექნიკური საქმიანობისთვის,
- არქივებსა და მუზეუმებში,
- კულტურის საკითხებით დაკავებულ სახელმწიფო და არასამთავრობო სტრუქტურებში.

სწავლის გაგრძელების საშუალება: მაგისტრს შეუძლია სწავლა გააგრძელოს დოქტორანტურაში.